

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту рішення Гребінківської міської ради
«Про встановлення місцевих податків і зборів на території міста Гребінка
на 2018 рік»

I. Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання.

Однією з проблем громади міста є недостатня наповнюваність бюджету міста, що не дозволяє виконувати міські програми, забезпечити належний рівень життя жителів Гребінківської міської ради.

Джерелами надходження коштів до бюджету міста, серед іншого, є податки та збори, які сплачуються суб'єктами господарської діяльності, зареєстрованими на території Гребінківської міської ради, відповідно до Податкового кодексу України (ПКУ), та розміри ставок яких встановлюються місцевими радами.

Відповідно до статті 10 Податкового кодексу України місцеві ради обов'язково установлюють єдиний податок та податок на майно в частині транспортного податку та плати за землю а також податок на майно, відмінне від земельної ділянки та туристичний збір.

Пунктом 24 частини 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що встановлення розмірів ставок місцевих податків і зборів у межах, визначених законом, відноситься до виключної компетенції органів місцевого самоврядування.

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки є складовою **податку на майно** та має об'єктом оподаткування житлову і нежитлову нерухомість та їх частки. Органи місцевого самоврядування уповноважені на встановлення ставок та пільг щодо бази оподаткування, визначеної Податковим Кодексом України.

Розробником проекту на 2018 рік ставка збережена на тому ж рівні, що і в 2017 році.

Ставка транспортного податку встановлюється Податковим кодексом та не підлягає регулюванню органами місцевого самоврядування.

Повноваженнями органів місцевого самоврядування залишаються встановлення фіксованих ставок **єдиного податку** для платників першої - другої груп, до яких відносяться:

I - фізичні особи - підприємці, які не використовують найману працю, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів на ринках та/або надають побутові послуги населенню, маючи обсяг доходу протягом календарного року не більше 300 тис. гривень;

II - фізичні особи - підприємці, які надають послуги, платникам єдиного податку та/або населенню, здійснюють виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства, за умови, що протягом календарного року не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб та мають обсяг доходу в межах 1,5 млн. гривень.

Податок встановлюється у межах від 1 до 10 % (I група) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на

1 січня податкового (звітного) року та 20 % (II група) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Проектом рішення ставки податку диференційовані залежно від виду господарської діяльності.

Земельний податок пропонується залишити на рівні 2017 року, крім земельних ділянок сільськогосподарського призначення, який пропонується зменшити з 1 % до 0,5% нормативної грошової оцінки.

Туристичний збір платниками якого є споживачі послуг з тимчасового проживання (ночівлі) у визначених місцях готельного сервісу (в профільних закладах або квартирах (будинках)), ставка якого, згідно Податкового Кодексу України, встановлюється у межах від 0,5 до 1% до бази справляння збору, що складається з вартості усього періоду проживання у визначених місцях.

Проектом регуляторного акту пропонується встановлення ставки у розмірі 1 % до бази справляння збору у зв'язку з її невеликим розміром, що не матиме значного впливу на витрати платників.

Відсутність регулювання даних податків та зборів може призвести до виникнення наступних проблем:

- втрат бюджету через застосування мінімальних ставок збору, як це передбачено статтею 12.3.5 розділу I ПКУ у випадку неприйняття даного рішення. Визначені місцеві податки і збори, відповідно до діючого законодавства, є джерелом формування загального фонду бюджету міста і кошти спрямовуються на забезпечення стабільного економічного та соціального розвитку міста, яке здійснюється шляхом реалізації міських програм в галузях житлово- комунального господарства, соціального захисту населення, благоустрою міста;
- невиконання вимог чинного законодавства.

Проблема, яку пропонується вирішити шляхом прийняття відповідного регуляторного акту, дуже важлива для всіх членів територіальної громади.

Суб'єктами, на яких нерегульованість зазначеної проблеми справлятиме негативний вплив є: платники місцевих податків і зборів; органи державної податкової служби, на які покладені функції контролю зі сплати місцевих податків і зборів; міська рада, яка повинна чітко дотримуватися принципів законодавства. Таким чином, вказана проблема потребує розв'язання шляхом прийняття рішення міської ради «Про встановлення місцевих податків і зборів на території міста Гребінка на 2018 рік».

Основні групи (підгруп), на які проблема справляє вплив:

Групи	Так	Ні
Громадяни	Так. Відсутність коштів місцевого бюджету не дозволяє виконувати бюджетні програми	
Органи місцевого самоврядування	Так Не дотримання соціальних стандартів, неможливість	

	забезпечити якісний рівень життя призведе до підвищення рівня соціальної напруги, виникнення політичної та соціальної нестабільності в суспільстві	
Суб'єкти господарювання, в тому числі	так	
Суб'єкти малого підприємництва	Так Сплата податку в розмірах, встановлених міською радою	

Розв'язання даної проблеми за допомогою ринкового механізму неможливе, оскільки чинне податкове законодавство чітко регламентує, що до повноважень саме міських рад належить встановлення ставок місцевих податків та зборів в межах ставок, визначених Податковим Кодексом.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючого регуляторного акту у зв'язку із тим, що Кодекс чітко регламентує необхідність встановлення міською радою місцевих податків і зборів, розмір їх ставок до початку наступного бюджетного періоду.

II. Цілі державного регулювання

Проект регуляторного акту «Про встановлення місцевих податків і зборів на території міста Гребінка на 2018 рік» розроблено на виконання вимог Податкового кодексу України та спрямований на розв'язання проблеми, визначеної у попередньому розділі цього акту, в цілому. Основними цілями його прийняття є:

- приведення рішень міської ради у відповідність до норм Податкового Кодексу України;
- своєчасне наповнення бюджету міста;
- відкритість процедури, прозорість дій органу місцевого самоврядування при вирішенні питань, пов'язаних зі справлянням податків та зборів;
- збільшення надходжень до бюджету міста за рахунок встановлених місцевих податків і зборів;
- здійснення планування та прогнозування надходжень від місцевих податків та зборів при формуванні бюджету;
- встановлення доцільних та обґрунтованих розмірів ставок місцевих податків і зборів з урахуванням рівня платоспроможності суб'єктів господарювання та відповідно до Податкового кодексу України;
- забезпечення необхідних надходжень до міського бюджету.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Під час розробки проекту рішення міської ради «Про встановлення місцевих податків і зборів на території міста Гребінка на 2018 рік» було розглянуто такі альтернативні способи досягнення визначених цілей:

Альтернатива 1. Не прийняття запропонованого регуляторного акту. У разі не встановлення рішенням міської ради місцевих податків і зборів,

передбачених пунктом 10.3 статті 10 Податкового кодексу України, такі податки і збори сплачуються платниками у порядку, встановленому Податковим кодексом України за мінімальними ставками. Одночасно з цим не буде забезпечено виконання вимог чинного законодавства.

Альтернатива 2. Прийняття запропонованого регуляторного акту щодо Встановлення місцевих податків і зборів рішенням Гребінківської міської ради.

Альтернатива 3. Здійснення регулювання нормативним актом іншого органу.

Здійснення регулювання нормативним актом іншого органу не є можливим у зв'язку з тим, що право самостійно встановлювати і визначати порядок сплати місцевих податків і зборів відповідно до чинного законодавства належить міській раді шляхом прийняття відповідного рішення.

Прийняття місцевих податків і зборів, встановлення ставки транспортного податку дозволить розв'язати визначену проблему в цілому. Положення про місцеві податки і збори розроблено із врахуванням загальних засад встановлення і відповідають нормам Податкового кодексу України. Порівняно з існуючою ситуацією цей регуляторний акт дасть змогу привести у відповідність ставки та вдосконалити відносини, що виникають у процесі оподаткування. Затвердження такого регуляторного акту забезпечить досягнення встановлених цілей, відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики.

Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

Впровадження у дію даних альтернатив дає можливість отримати наступні вигоди та витрати.

Оцінка впливу на сферу інтересів органу місцевого самоврядування.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Збільшення кількості суб'єктів господарювання за причини мінімальних розмірів податків і зборів	Невиконання вимог чинного законодавства. Втрати бюджету через застосування мінімальних ставок збору, як це передбачено статтею 12.3.5 розділу I Податкового кодексу України
Альтернатива 2	Забезпечення виконання вимог чинного законодавства. Збільшення надходжень до бюджету міської ради. Підвищення рівня довіри до місцевої влади за причини встановлення доцільних та обґрунтованих розмірів ставок місцевих податків і зборів з урахуванням рівня платоспроможності суб'єктів господарювання. Збільшення фінансування міських програм.	Існування ризику переходу діяльності суб'єктів господарювання в «тінь» за причини сплати податків і зборів. Витрати, пов'язані з прийняттям та оприлюдненням регуляторного акту.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид	Вигоди	Витрати

альтернативи		
Альтернатива 1	Відсутні	Невиконання міських програм, відсутність коштів на реалізацію соціальних проектів.
Альтернатива 2	Збільшення дохідної частини бюджету міста і, як наслідок реалізація соціальних програм, проведення заходів у сфері житлово-комунального господарства, благоустрою міста	Можливе зниження кількості робочих місць та розміру заробітної плати у найманих працівників суб'єктів підприємництва у випадку переходу їх роботи «в тінь», підвищення цін на товари і послуги

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Забезпечення рівних прав для всіх суб'єктів господарювання (юридичних осіб, підприємців). Забезпечення суб'єктів господарювання законним правом здійснювати підприємницьку діяльність	Витрати, пов'язані з необхідністю перерахуванням податків і зборів до бюджету і поданням звітності
Альтернатива 2	Відкритість процедури, прозорість дій міської ради. Забезпечення рівних прав для всіх суб'єктів господарювання (юридичних осіб, підприємців). Забезпечення суб'єктів господарювання законним правом здійснювати підприємницьку діяльність	Сплата податку за встановленими ставками, що будуть встановлені міською радою. Витрати, пов'язані з необхідністю перерахуванням податків і зборів до бюджету і поданням звітності

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Вибір оптимального альтернативного способу здійснити з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей. Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 - цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	2	Часткове вирішення існуючої проблеми. Надходжень бюджету не вистачить для реалізації усіх запланованих програм
Альтернатива 2	4	Цілі прийняття регуляторного акта будуть досягнуті повною мірою; прийняття рішення відповідає вимогам чинного законодавства, приводить ставки по місцевим податкам і зборам у відповідність до вимог Податкового Кодексу України встановлення доцільних та обґрунтованих розмірів ставок місцевих податків і зборів з урахуванням рівня платоспроможності суб'єктів господарювання

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	2	2	Відсутність надходжень до бюджету міста, підвищення соціальної напруги за причини погіршення якості життя членів громади
Альтернатива 2	4	1	Наповнення бюджету, збереження кількості суб'єктів підприємництва

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Не вибрана за причини недостатнього наповнення місцевого бюджету і, відповідно, реалізації не всіх бюджетних програм	
Альтернатива 2	Ця альтернатива є найбільш привабливою за наступними причинами: - забезпечує наповнення місцевого бюджету; - дозволяє реалізувати бюджетні програми та соціальні проекти Недоліки цієї альтернативи – перехід суб'єктів господарювання в «тінь» - легко виправляються та контролюються за причини не великої кількості суб'єктів господарювання та високою обізнаністю громадян зі справами громади.	Найбільшими зовнішніми ризиками є: - зміна діючого законодавства - підвищення рівня інфляції, що призведе до зниження платоспроможності суб'єктів господарювання

Таким чином, для реалізації обрано альтернативу 2 - встановлення економічно обгрунтованих розмірів ставок місцевих податків і зборів, щоб суб'єкти господарювання могли сплачувати податки, а бюджет міста наповнювався.

Найбільш оптимальним альтернативним способом досягнення цілей є прийняття даного регуляторного акту рішенням сесії Гребінківської міської ради.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для розв'язання зазначеної проблеми пропонується встановлення Гребінківською міською радою фіксованих ставок єдиного податку для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць; плати за землю, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку та туристичного збору засобів визначення об'єкту оподаткування, платників податків і зборів, податкового періоду та інших обов'язкових елементів, відповідно до Податкового Кодексу України.

Механізм вирішення визначеної проблеми:

- затвердження рішення про місцеві податки і збори;
- інформування платників про встановлені ставки справляння податків і зборів на 2018 рік;
- сприяння веденню підприємницької діяльності суб'єктами господарювання, які є платниками місцевих податків і зборів, з метою росту рівня їх платоспроможності;
- забезпечення надходжень встановлених податків і зборів до бюджету міста.

Реалізація пропонованого регулювання буде здійснюватись шляхом впровадження наступних заходів:

- економіко-фінансові – пропоновані ставки місцевих податків і зборів дозволять підвищити загальну суму зібраних коштів, економічне і раціональне використання цих коштів;
- організаційні – розробка регуляторного акту відповідно до цілей державного регулювання; його оприлюднення; розгляд та прийняття відповідного рішення.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрат Гребінківської міської ради на виконання вимог регуляторного акту не передбачено.

Для впровадження цього регуляторного акту необхідно здійснити такі організаційні заходи:

а) проведення наради з представниками податкової інспекції щодо впровадження ставок місцевих податків і зборів;

б) забезпечити інформування громадськості про положення регуляторного акту шляхом оприлюднення у офіційному друкованому засобі інформації та у мережі Інтернет – на офіційному сайті Гребінківської міської ради;

в) провести робочу нараду з суб'єктами господарювання (мікро та малого підприємництва).

Даний регуляторний акт стосується усіх суб'єктів господарювання та фізичних осіб, що зареєстровані на території Гребінківської міської ради.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Запропонований регуляторний акт є строковим. Згідно з вимогами Податкового Кодексу України міська рада приймає рішення про встановлення місцевих податків і зборів на наступний бюджетний період (рік), тому термін дії даного регуляторного акту – 2018 рік.

Зазначений проект нормативно-правового акту є загальнообов'язковим до застосування на території міста Гребінка.

У разі внесення змін до Податкового кодексу України в частині справляння місцевих податків та зборів відповідні зміни будуть внесені до цього регуляторного акта.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Для визначення результативності цього регуляторного акта пропонується встановити такі загальні показники:

- динаміка кількості платників (в розрізі місцевих податків та зборів);
- обсяги надходжень відповідних місцевих податків та зборів.

СТАТИСТИЧНІ ПОКАЗНИКИ

Податки та збори	2016 року (факт)	2017 року (план)	Збільшення (+) або зменшення (-)
Земельний податок	9158352	7477604	-1680748
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.	297443	400000	+102557
Транспортний податок	0	0	0
Єдиний податок	2214669	4000000	+1785331
Туристичний збір	1507	0	-1507
Акцизний податок	2450760	0	-2450760

Витрати суб'єктів господарювання на сплату місцевих податків та зборів (єдиний податок, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, туристичний збір, земельний податок) через підвищення рівня мінімальної заробітної плати є трансфертними платежами (витрати суб'єктів господарювання дорівнюють надходженням до місцевого бюджету дорівнюють вигодам громади для реалізації відповідних соціальних програм, благоустрою тощо, фінансування яких здійснюватиметься за рахунок бюджетних коштів).

Виходячи з цілей державного регулювання, визначених у другому розділі аналізу регуляторного впливу, для відстеження результативності регуляторного акта обрано такі показники:

1) статистичні показники:

сума надходжень до місцевого бюджету від сплати місцевих податків і зборів (єдиний податок з фізичних осіб - підприємців, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, туристичний збір, земельний податок, транспортний податок, акцизний податок);

кількість суб'єктів господарської діяльності – платників місцевих податків і зборів (єдиний податок з фізичних осіб - підприємців, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, туристичний збір, земельний податок);

2) показники соціологічних досліджень:

рівень поінформованості суб'єктів господарювання щодо положень регуляторного акта, %.

Такі соціологічні показники як «час, що витрачається суб'єктами господарювання на виконання вимог акта» та «розмір коштів, що витрачаються суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта» не розглядаються, оскільки цим регуляторним актом встановлюються тільки ставки місцевих податків і зборів (єдиний податок, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, туристичний збір, транспортний податок, земельний податок), та не передбачається проходження суб'єктами господарювання додаткових процедур, не передбачених діючим законодавством.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності здійснюватиметься до дати набрання чинності цього регуляторного акта.

Повторне відстеження – за 3 місяці до закінчення дії даного регуляторного акта.

Для встановлення кількісних та якісних значень показників результативності регуляторного акта використовуватимуться статистичні дані за відповідний період.

Перегляд даного рішення може бути здійснений у випадку виникнення відповідної необхідності, змін у чинному законодавстві.

Начальник відділу з питань соціально-
економічного розвитку та земельних відносин

Т.Ф. Лазоренко